

**STOJIMO Į EUROPOS SĄJUNGĄ
KONFERENCIJA
– KROATIJA –**

**Briuselis, 2010 m. birželio 25 d. (28.06)
(OR. en)**

AD 22/10

LIMITE

CONF-HR 21

STOJIMO DOKUMENTAS

Dalykas: EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA
23 skyrius. Teismai ir pagrindinės teisės

EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA

23 skyrius. Teismai ir pagrindinės teisės

Ši Europos Sąjungos pozicija grindžiama jos bendrąja pozicija, skirta Stojimo konferencijai su Kroatija (CONF-HR 2/05), ir joje remiamasi Stojimo konferencijoje (CONF-HR 5/05) patvirtintais derybiniais principais, visų pirma:

- bet kurios iš šalių pareikšta nuomonė dėl derybų skyriaus jokių būdu neturės įtakos pozicijai, kurios gali būti laikomasi dėl kitų skyrių;
- susitarimai, net jei jie daliniai, pasiekti vykstant deryboms dėl skyrių, kuriuos reikia išnagrinėti vėliau, negali būti laikomi galutiniais tol, kol pasiekiamas bendras susitarimas

bei Derybų programos 13, 16 ir 26 punktuose nustatytais reikalavimais.

ES pabrėžia, kad svarbu, jog Kroatija laikytųsi Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo bei Stojimo partnerystės programos, kurie yra pagrindinės pasirengimo narystei strategijos dalys.

ES primena, kad tebėra itin svarbu, jog vadovaujantis Derybų programa būtų visapusiškai bendradarbiaujama su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiąjai Jugoslavijai (TBTBJ). Be to, ES primena 2005 m. spalio 3 d. išvadas, pagal kurias nevisapusiškas bendradarbiavimas su TBTBJ bet kuriame etape turės įtakos viso derybų proceso pažangai.

ES ragina Kroatiją tęsti derinimo su *acquis* procesą ir jį veiksmingai įgyvendinti ir vykdyti bei apskritai dar iki stojimo parengti tokią politiką ir priemones, kurios būtų kuo panašesnės į ES politiką ir priemones.

ES pažymi, kad Kroatija savo pozicijoje CONF-HR 6/10 pripažįsta 2010 m. sausio 1 d. galiojusį 23 skyriaus *acquis* ir kad Kroatija yra pareiškusi, jog iki stojimo į Europos Sąjungą dienos ji bus pasirengusi jį įgyvendinti.

ES pažymi, kad įvairios priemonės, kurių buvo imtasi, ir planai, kurie turi būti įgyvendinti, išdėstyti Kroatijos bendrojoje pozicijoje, yra susiję su visais 23 skyriaus (Teismai ir pagrindinės teisės) aspektais. ES pažymi, jog reikia toliau dėti pastangas, kad būtų baigta rengti teisinė sistema daugelyje sričių. Be to, ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu daryti pažangą įgyvendinimo procese, tokiu būdu parodant, kad pradėtos vykdyti reformos duoda konkrečių rezultatų.

i) Teismai

Nepriklausomumas

ES susipažino su informacija apie teismų *nepriklausomumą* ir visų pirma priemonės, susijusias su teisėjų ir valstybės prokurorų įdarbinimu bei karjeros valdymu. ES pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad įdarbinant ir skiriant teisėjus bei valstybės prokurorus būtų naudojamos bendrais, skaidriais ir nacionaliniu lygiu taikomais kriterijais grindžiamomis atrankos sistemomis. ES atkreipia dėmesį į Kroatijos ketinimą šiuo atžvilgiu padaryti dar daugiau 2009 m. gruodžio mėn. priimtų pagrindinių teisės aktų (apimančių Valstybės teisėjų tarybos įstatymą, Prokuratūros įstatymą, Teisėjų akademijos įstatymą ir Teismų įstatymą) ir būtinų antrinių teisės aktų pakeitimų. ES pažymi, kad būtina stiprinti teismų atskaitingumą visuomenei ir kad svarbu užkirsti kelią politiniam bei kitokiam kišimuisi į teismo procesą.

ES pažymi, kad Valstybinė teisėjų ir prokurorų mokykla pirmuosius studentus planuoja priimti 2010 m. spalio mėn., o pirmieji pareigūnai bus paskirti 2012 m., kai bus baigta mokyklos programa ir egzaminai. ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad visi reikiami veiksmai būtų padaryti tinkamu laiku, ir pabrėžia, kad ji teikia ypatingą svarbą visapusiškam ir tinkamai pereinamojo laikotarpio nuostatų skiriant teisėjus ir prokurus įgyvendinimui. Šiuo atžvilgiu Kroatija turėtų pasiekti gerų rezultatų, pademonstruodama, kad paskyrimai yra grindžiami nuopelnais be jokio politinio įsikišimo. Ypatingas dėmesys bus skiriamas Valstybės teisėjų tarybos ir Valstybės prokurorų tarybos veikimui bei jų stiprinimui. ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad skiriant teismo pirmininkus būtų užtikrintas teismų nepriklausomumas.

Nešališkumas

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija apie teismų *nešališkumą*, visų pirma apie Teisėjų ir valstybės prokurorų etikos kodeksą, drausminių bylų sistemą ir teisėjų imunitetą. ES taip pat pažymi ir pabrėžia, kokie svarbūs Kroatijos planai reformuoti Valstybės teisėjų tarybos ir Valstybės prokurorų tarybos narių skyrimo tvarką, užkirsti kelią politiniam įsikišimui į šių organų darbą ir nebetaikyti 5 metų bandomojo laikotarpio teisėjams. Ji prašo Kroatijos reguliariai informuoti SE apie priemones, kurių buvo imtasi ir planuojama imtis šioje srityje. Atsižvelgdama į tai ES pabrėžia, kad svarbu, jog šių organų narius tos pačios srities specialistai rinktų skaidriai. Visų pirma ES pabrėžia, kad svarbu užtikrinti veiksmingas ir skaidrias drausmines procedūras. ES ragina Kroatiją stiprinti Valstybės teisėjų tarybos ir Valstybės prokurorų tarybos gebėjimus atlikti savo pagrindines funkcijas, visų pirma susijusias su teismo pareigūnų skyrimu, mokymu, paaugštinimu ir drausminimu, bei užtikrinti veiksmingą šių organų nešališkumą ir atskaitomybę. Be to, ES ragina Kroatiją užtikrinti visapusišką Etikos kodekso taikymą bei gerinti teisėjų ir prokurorų turto deklaravimo sistemos, įskaitant sistemingą duomenų tikslumo tikrinimą, veiksmingumą. ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu pasiekti gerų rezultatų šiose srityse. ES ragina Kroatiją gerinti teismų sprendimų viešą skelbimą ir galimybes su jais susipažinti siekiant tiek plėtoti precedentų teisę ir nuoseklią teismų praktiką, tiek plačiau skleisti visuomenei informaciją.

Profesionalumas ir kompetencija

ES susipažino su informacija apie teismų *profesionalumą ir kompetenciją*, visų pirma apie priemones, susijusias su Teisėjų akademijos kūrimu, įskaitant jai neseniai suteiktą nepriklausomą statusą ir planus didinti pajėgumus bei suteikti jai nuolatinės patalpas. ES prašo Kroatijos praktiškai užtikrinti Teisėjų akademijos nepriklausomumą, gerinti pradinio rengimo ir rengimo keliant kvalifikaciją, įskaitant ES teisės klausimais, kokybę ir stiprinti atitinkamas mokymo įstaigas, be kita ko, didinant darbuotojų skaičių, bei užtikrinti, kad planuojama atidaryti Valstybinė teismo pareigūnų mokykla veiksmingai atliktų savo vaidmenį.

Veiksmingumas

ES susipažino su informacija apie teismų *veiksmingumą* ir visų pirma neišnagrinėtų teismo bylų skaičiaus mažinimą, teismų tinklo racionalizavimą, naujų IT sistemų įdiegimą, vykdymo tvarkos reformos planus ir viešųjų antstolių sistemos nustatymą. ES pažymi, kad neišnagrinėtų bylų, ypač senų, skaičius tebėra didelis ir tebėra neišspręstos problemos, susijusios su bylų nagrinėjimo trukme. ES prašo Kroatijos toliau dėti pastangas, kad iš esmės būtų sumažintas visų rūšių neišnagrinėtų teismo bylų skaičius ir nustatyti vieną visa apimančią bylų nagrinėjimo visuose teismuose ir valstybės prokuratūrose stebėsenos sistemą, užtikrinant, *inter alia*, kad būtų galima deramai stebėti vidutinę skirtingų rūšių bylų nagrinėjimo trukmę. ES pabrėžia, kad svarbu aprūpinti teismus pakankamais jų pareigoms vykdyti ištekliais, ir ragina Kroatiją stiprinti bei spartinti pastangas įgyvendinant municipalinių ir nesunkių nusikaltimų teismų bei prokuratūrų funkcinį ir fizinį sujungimą bei priimti aiškiai apibrėžtą apygardos ir komercinių bylų teismų racionalizavimo planą.

ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad būtų apčiuopiamai pagerintas teismo sprendimų vykdymas dar prieš pradėdant taikyti planuojamą naują vykdymo sistemą. ES pabrėžia, kad svarbu nedelsiant pertvarkyti administracinio teisingumo sistemą. ES susipažino su Kroatijos planais dėl alternatyvaus ginčų sprendimo ir ragina Kroatiją užtikrinti, kad būtų deramai imamasi alternatyvaus ginčų sprendimo siekiant padidinti teismų veiksmingumą. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama tarpininkavimui ne teisme ir užtikrinimui, kad tarpininkavimas teisme nebūtų laikomas neigiamu veiksmu vertinant teisėjų veiklos rodiklius. ES pabrėžia, kad būtina toliau tobulinti teismų patikrinimų sistemą, be kita ko, didinant darbuotojų skaičių, bei užtikrinti didesnę prokuratūrų patikrinimų skaidrumą. ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad būtų priimti reikiami reglamentai, vykdomas mokymas ir užbaigti kiti pasirengimo darbai siekiant sudaryti sąlygas visapusiškam naujų Baudžiamojo proceso kodekso nuostatų, susijusių su teisminio tyrimo ir kompetencijos perdavimo valstybės prokurorui, taikymui.

Karo nusikaltimai

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija apie vykdomą vietinį *karo nusikaltimų* tyrimą ir karo bylų nagrinėjimą. ES pabrėžia, kad svarbu toliau daryti pažangą šioje srityje, ne tik ginti teisingumo Kroatijoje interesus, bet ir siekiant stiprinti susitaikymą ir Kroatijoje, ir regione. Atsižvelgdama į tai ES taip pat ragina Kroatiją toliau spręsti problemą, susijusią su paskelbtais dingusiais dešimtojo dešimtmečio konflikto metu asmenimis. ES pabrėžia, kad reikia panaikinti nebaudžiamumą dėl daugelio neištirtų dešimtojo dešimtmečio nusikaltimų, dėl kurių nevykdomas baudžiamasis persekiojimas, ir įveikti vietos lygio pasipriešinimą tam, kad tam tikri nusikaltimai būtų ištirti ir dėl jų būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas. Atsižvelgdama į tai, ES ragina Kroatiją veiksmingai panaudoti tyrimams skirtus išteklius, kad būtų ištirtos svarbiausios ir itin jautrios bylos, bei visapusiškai pasinaudoti galimybe perduoti bylas iš vietinių teismų specialioms karo nusikaltimų kolegijoms.

ES taip pat ragina Kroatiją panaikinti bet koki šališkumą nagrinėjant karo nusikaltimų bylas ir užtikrinti, kad teisėsaugos organai ir teismai nagrinėtų šias bylas nešališkai, be kita ko, suteikiant tyrimams prioritetą ir taikant vienodus baudžiamosios atsakomybės standartus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tam, kad teismai taikytų vienodus baudžiamojo persekiojimo standartus nagrinėdami su karo nusikaltimais susijusias bylas ir pašalintų neatitikimus kaltinimuose ir teismo nuosprendžiuose už panašius nusikaltimus. ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad kaltinamieji galėtų sistemingai naudotis teismo skiriamo gynėjo paslaugomis ir būtų taikomos pakankamos apsaugos priemonės.

ES taip pat prašo Kroatijos įgyvendinti veiksmų planą *in absentia* bylų peržiūros srityje, įskaitant naujų Baudžiamojo proceso kodekso nuostatų dėl bylos nagrinėjimo atnaujinimo ir kitų teisinių teisės gynimo būdų, pavyzdžiui, teisėtumo apsaugos taikymą, tokiu būdu užtikrinant, kad visų atitinkamų teisminių institucijų veiksmai, susiję tiek su prašymais atnaujinti bylos nagrinėjimą, tiek su atnaujintu teismo procesu, būtų tinkami ir nešališki. ES atkreipia dėmesį į Kroatijos atliekamą darbą kuriant visų karo nusikaltimų atvejų duomenų bazę. ES prašo Kroatijos užbaigti šios duomenų bazės kūrimą ir dėti pastangas, kad ji būtų veiksminga veiklos priemonė taip pat ir regioniniu lygiu, padėsianti vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už karo nusikaltimus.

Teismų reforma

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija apie *teismų reformos* procesą ir visų pirma apie Kroatijos įsipareigojimą visapusiškai įgyvendinti 2008 m. birželio mėn. teismų reformos strategijos veiksmų planą ir planuojamą šio dokumento atnaujinimą. ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu atnaujinti savo teismų reformos strategiją ir veiksmų planą bei pasiekti gerų rezultatų veiksmingai juos įgyvendinant, be kita ko, užtikrinant pakankamus institucinius gebėjimus, skirtus teismų reformų valdymui, įskaitant tikrinimą pasibaigus teisėkūros procesui. ES ragina Kroatiją nedelsiant tęsti vykdomą Teisingumo ministerijos vidaus reorganizavimą, užtikrinant pakankamą darbuotojų skaičių visų pirma pagrindinėse reformos srityse ir veiksmingą visų susijusių organų veiklos koordinavimą. ES pabrėžia, kad svarbu tinkamu laiku pasirengti pasinaudoti Europos socialiniu fondu ir visų pirma taikyti institucinių gebėjimų kūrimui skirtą veiklos programą teismų reformos ir kovos su korupcija priemonių srityse.

ii) Kova su korupcija

Politika ir vietos institucijos

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija apie taikomas institucines priemones, skirtas kovos su korupcija veiklos koordinavimui, vykdymui ir stebėsenai, įskaitant pastaruoju metu atnaujintą kovos su korupcija komisiją, kuriai dabar pirmininkauja Ministras Pirmininkas. ES pabrėžia, kad svarbu toliau aukštu lygiu stebėti teismų ir administracinių sistemų atskaitomybę ir veiksmingumą kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija.

ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu įgyvendinti savo nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą bei užtikrinti kovos su korupcija sistemos teisinį ir institucinį stabilumą. Visų pirma Kroatija turėtų užtikrinti veiksmingą koordinavimo mechanizmą, skirtą kovos su korupcija veiklai vykdyti ir stebėti, įskaitant tolesnį Teisingumo ministerijos koordinavimo struktūros stiprinimą ir Administravimo ministerijos gebėjimų bei veiklos rezultatų gerinimą atsižvelgiant į jai pagal kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą tenkančią didelę atsakomybę.

ES taip pat atkreipia dėmesį į vis aktyvesnį Nacionalinės kovos su korupcija strategijos įgyvendinimo stebėsenos tarybos atliekamą vaidmenį. ES ragina toliau laikytis šio aktyvia veikla grindžiamo požiūrio stebint strategijos įgyvendinimą, be kita ko, siūlant strategijos ir veiksmų plano koregavimo priemones bei inicijuojant reguliarius viešuosius debatus korupcijos klausimais. Be to, ES ragina Kroatijos Vyriausybę vykdyti reguliarią informuotumo didinimo korupcijos egzistavimo, priežasčių ir jos keliamos grėsmės klausimais veiklą, į ją koordinuotai įtraukiant visas atitinkamas institucijas ir pilietinę visuomenę.

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos numatomą kovos su korupcija strategijos įgyvendinimo poveikio analizę ir planus atnaujinti šią strategiją ir susijusį veiksmų planą, kuriame daugiau dėmesio bus skiriama prevencijos priemonėms, pavyzdžiui, interesų konfliktų problemų sprendimui, sąžiningumo ir skaidrumo didinimui valstybinėje administracijoje bei teisės aktų, susijusių su politinių partijų finansavimu, tobulinimui. ES pabrėžia, kad svarbu parengti patikimus statistinius duomenis ir užtikrinti gebėjimus politikos įgyvendinimo poveikio analizei atlikti. ES pabrėžia, kad svarbu veiksmingai įgyvendinti šias priemones nacionaliniu ir vietos lygiu ir kovos su korupcija planą valstybinėse įmonėse, visų pirma siekiant mažinti politinį kišimąsi ir gerinti nepriklausomą priežiūrą bei kontrolę.

Nacionalinė teisinė sistema

ES susipažino su pateikta informacija apie Kroatijos nacionalinę kovos su korupcija teisinę sistemą. ES ragina Kroatiją toliau gerinti šią sistemą, kad būtų padidintas jos veiksmingumas. Visų pirma ES ragina Kroatiją išsamiai peržiūrėti ir patobulinti šiuo metu galiojančius teisės aktus dėl politinių partijų finansavimo, *inter alia*, į jų taikymo sritį įtraukiant rinkimų kampanijas bei didinant skaidrumą ir gerinant nepriklausomą priežiūrą. ES ragina Kroatiją visapusiškai atsižvelgti į naujas GRECO rekomendacijas šiuo klausimu.

ES taip pat ragina toliau teisiniu požiūriu derinti Korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo įstatymą, be kita ko, šiuo metu ribotos kompetencijos mokestinio sukčiavimo atvejais atžvilgiu. Be to, ES atkreipia dėmesį į teisinės sistemos trūkumus tiriant ekonominius ir finansinius nusikaltimus. ES ragina Kroatiją imtis kovos su korupcija priemonių privačiajame sektoriuje, visapusiškai pasinaudoti galimybe vykdyti juridinių asmenų baudžiamąjį persekiojimą už korupciją, nagrinėti pinigų plovimo bylas kaip individualius atvejus ir vykdyti persekiojimą už Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio (informacijos apie nusikalstamą veiką nesuteikimas) pažeidimus.

ES susipažino su informacija, susijusia su Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsniu, ir prašo Kroatijos nustatyti tinkamas institucines priemones, skirtas tinkamam baudžiamojo proceso metu konfiskuoto turto valdymui.

ES pabrėžia, kad svarbu siekti didesnio veiklos skaidrumo, veiksmingumo ir sąžiningumo viešojoje administracijoje; tai yra vienas iš kovos su korupcija sistemos ramsčių. Šiuo požiūriu ES prašo Kroatijos įgyvendinti konkrečias kovos su korupcija priemones, užtikrinti nuolatinį darbuotojų mokymą bei priimti, iš dalies pakeisti ir įgyvendinti teisės aktus, kurie yra reikalingi visapusiškam Bendro administracinio proceso įstatymo įgyvendinimui, kad būtų užtikrintas skaidrumas, objektyvumas, aiškumas, veiksmingumas ir teisinis tikrumas. ES taip pat prašo Kroatijos gerinti galimybes susipažinti su teisine informacija ir praktika, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas, gerinti viešosios administracijos etikos ir sąžiningumo sistemos įgyvendinimą bei užtikrinti kovos su korupcija veiksmų planų įgyvendinimą valstybinėse įmonėse. Be to, ES pabrėžia, kad svarbu taikyti depolitizavimo priemones valstybės tarnyboje ir baigti rengti teisinį profesionalios valstybės tarnybos kūrimo pagrindą nustatant naują atlyginimų sistemą, kad būtų užtikrintas nuopelnais grindžiamas paaugštinimas pareigose, skatinimo mechanizmų taikymas ir kvalifikuotų darbuotojų išlaikymas tarnyboje, tokiu būdu mažinant korupcijos pavojų.

ES pabrėžia, kad svarbu iš esmės pagerinti su interesų konfliktais susijusių atvejų nagrinėjimą ir ragina Kroatiją numatyti tinkamą sistemą, skirtą visais lygiais apsisaugoti nuo interesų konfliktų ir numatyti sankcijas už juos, bei pasiekti gerų rezultatų ją taikant, be kita ko, didinant profesinę ir administracinę paramą, teikiamą Interesų konfliktų komisijai, kad būtų užtikrinta veiksminga jos veikla, raštu paskelbiant aiškinamąsias gaires ir vykdant valstybės pareigūnų mokymą interesų konfliktų klausimais visose atitinkamose valstybinėse institucijose užtikrinant, kad į šias gaires (etikos kodeksą / elgesio kodeksą) būtų aktyviai atkreipiamas darbuotojų dėmesys. ES taip pat ragina Kroatiją nustatyti tinkamą valstybės pareigūnų ir teisėjų turto deklaravimo stebėsenos ir tikrinimo sistemą, įskaitant atgrasančias sankcijas už nuostatų nesilaikymą.

Tarptautinė teisinė sistema ir institucijos

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Kroatija suderino savo teisės aktų nuostatas su visais atitinkamais tarptautinės teisės aktais šioje srityje. ES ragina Kroatiją įgyvendinti šiuos teisės aktus ir patvirtinti kovos su korupcija politiką bei priemones laikantis daugiadisciplininio požiūrio. ES atkreipia dėmesį į Kroatijos pateiktą informaciją apie Kroatijoje nustatytą vadinamąją Korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo prevencijos biuro (USKOK) vertikaliąją sistemą, kurią sudaro USKOK, Kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu nacionalinis policijos biuras (PNUSKOK), ir specializuotos kovos su korupcija kolegijos Zagrebo, Splito, Osijeko ir Rijekos apygardos teismuose. ES atkreipia dėmesį į tai, kad šių neseniai nustatytų institucinių priemonių įgyvendinimas tebėra tik pradėtas. ES taip pat atkreipia dėmesį, kad kovos su korupcija kolegijos yra tik pirmosios instancijos teismuose. Todėl ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu pasiekti gerų rezultatų veiksmingo organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos bylų tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ir teismo sprendimų srityse visais lygiais, įskaitant jautrius sektorius, pavyzdžiui, viešuosius pirkimus. ES ragina Kroatiją užtikrinti veiksmingus ir efektyvius USKOK, policijos ir teismų veiksmus, susijusius su korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo bylomis, įskaitant glaudesnę agentūrų tarpusavio bendradarbiavimą, ypač teisėsaugos organų bendradarbiavimo ir finansinio bendradarbiavimo bei duomenų tvarkymo srityse, ir kad būtų parengti bei įgyvendinami susitarimo memorandumai ir bendradarbiavimo protokolai. ES taip pat ragina Kroatiją gerinti tarptautinį bendradarbiavimą, ypač organizuoto nusikalstamumo srityje, be kita ko, keičiantis informacija pagal tarptautines konvencijas.

ES ragina Kroatiją toliau stiprinti USKOK gebėjimus, be kita ko, atsižvelgiant į jam tenkančią didesnę atsakomybę pagal Baudžiamojo proceso kodeksą. ES ragina Kroatiją suteikti USKOK, PNUSKOK ir kitiems kovos su korupcija organams reikalingą nepriklausomumą, kad jiems būtų sudarytos sąlygos veiksmingai ir be nederamos įtakos vykdyti savo funkcijas. ES pabrėžia, kad svarbu, jog tyrimai būtų pakankamai išsamūs siekiant užtikrinti, kad būtų pasinaudota visomis įmanomomis galimybėmis, ir įspėja dėl tyrimų, ypač susijusių su politine korupcija, ribojimo, tik todėl, kad siekiama greitų rezultatų. ES atkreipia dėmesį, kad prokuratūra nutraukia du trečdalius bylų, ir ragina Kroatiją užtikrinti didesnę skaidrumą ir kontrolę tokio nutraukimo atvejais.

ES taip pat pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pakankamus žmogiškuosius ir techninius policijai skiriamus išteklius ir gerinti policijos veiklos veiksmingumą, be kita ko, pasitelkiant depolitizavimą, didinant profesionalumo lygį bei į atitinkamas pareigas skiriant remiantis nuopelnais, gerinant specializuotą kompetenciją, visų pirma finansinių nusikaltimų srityje, ir gerinant PNUSKOK, mokesčių administracijos, muitinės ir policijos, įskaitant finansinių nusikaltimų policiją, bendradarbiavimą. ES prašo Kroatijos skirti pakankamus išteklius keturių PNUSKOK regioninių biurų stiprinimui.

ES ragina Kroatiją didinti teismų gebėjimus nagrinėti korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo bylas, be kita ko, žmogiškųjų išteklių ir logistikos požiūriu, bei užtikrinti atgrasančių sankcijų taikymą. ES prašo Kroatijos nustatyti nuosprendžių motyvų paskelbimo raštu prioritetinius terminus.

ES prašo Kroatijos užtikrinti, kad būtų parengti tinkami statistiniai duomenys, kurie sudarytų sąlygas stebėti su bylomis atliekamus veiksmus visuose tyrimo / teismo proceso etapuose.

iii) Pagrindinės teisės

Bendrosios pastabos

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija, susijusia su pagrindinėmis teisėmis. ES prašo Kroatijos tęsti darbą, kad būtų pagerinta žmogaus teisių padėtis, visų pirma nediskriminavimo, procedūrinių apsaugos priemonių taikymo, mažumoms priklausančių asmenų teisių ir kultūrinių teisių bei asmens duomenų apsaugos srityse, ir imtis priemonių kovojant su rasizmu ir ksenofobija.

Žmogaus teisės

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija, susijusia su žmogaus teisėmis. Visų pirma ES atkreipia dėmesį į Kroatijos planus, susijusius su *kalinimo sąlygomis*, ypač į numatomus padidinti kalėjimų pajėgumus. ES ragina Kroatiją įgyvendinti šiuos planus ir kitas priemones, kad kalėjimai nebūtų perpildyti, įskaitant visišką naujos lygtinio atleidimo nuo laisvės atėmimo bausmės sistemos įgyvendinimą pagal 2010 m. sausio mėn. priimtą Lygtinio atleidimo nuo laisvės atėmimo bausmės įstatymą. ES pabrėžia, kad sulaikymo sąlygos yra vienas iš svarbiausių veiksnių kuriant abipusį pasitikėjimą atitinkamose teisinėse sistemose. *Saviraiškos laisvės* klausimu ES prašo Kroatijos įgyvendinti savo planus šioje srityje užtikrinant, kad būtų laikomasi ES standartų. ES pabrėžia, kad saviraiškos laisvė ir spaudos laisvė bei susirinkimų laisvė yra pagrindinės ES vertybės. ES ragina Kroatiją ypatingą dėmesį skirti tam, kad būtų ištirti atvejai, kai grasinama žurnalistams, ypač tiriantiems korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo atvejus, ar prieš juos naudojamas smurtas, ir už tokia veiklą būtų persekiojama. Be to, ES ragina Kroatiją užtikrinti, kad leidėjams ir žurnalistams nebūtų daromas politinis spaudimas nei nacionaliniu, nei vietos lygiu.

Kovos su diskriminacija ir nusikaltimų dėl neapykantos srityje ES pabrėžia, kad svarbu visiškai įgyvendinti atitinkamus teisės aktus ir užtikrinti, kad teisėsaugos institucijos veiksmingai spręstų tokius atvejus. ES ragina Kroatiją imtis priemonių, kad būtų sustiprintas ombudsmeno biuro, kaip svarbiausio organo, atsakingo už Kovos su diskriminacija įstatymo įgyvendinimą, vaidmuo, įskaitant adekvataus finansavimo skyrimą. ES taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu visapusiškai vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su ombudsmeno rekomendacijomis.

ES ragina Kroatiją toliau įgyvendinti nacionalinius planus, susijusius su vaikų teisėmis, moterų teisėmis ir su neįgaliaisiais, siekiant užtikrinti, kad likę trūkumai būtų tinkamai pašalinti, ir sustiprinti Žmogaus teisių biuro bei ombudsmenų vaikų, moterų ir neįgaliųjų klausimais žmogiškieji ištekliai bei finansiniai pajėgumai.

Procedūrinės apsaugos priemonės

ES susipažino su Kroatijos pateikta informacija, susijusia su procedūrinėmis apsaugos priemonėmis. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Europos žmogaus teisių teismas ir toliau nustato Kroatijoje teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimų, taip pat pažeidimų, susijusių su teismo proceso, įskaitant vykdomąsias bylas, trukmę, pagal Konvencijos 6 straipsnį. ES ragina Kroatiją imtis visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad pagal nacionalinės teisės sistemą būtų galima pasinaudoti veiksmingomis teisės gynimo priemonėmis siekiant užkirsti kelią nepateisinamam vėlavimui nagrinėjant bylas teismuose. *Teisės į teisingą bylos nagrinėjimą* ir teisės kreiptis į teismą srityje ES pabrėžia, kad svarbu geriau įgyvendinti Teisinės pagalbos įstatymą, įskaitant tai, kad būtų nustatytos supaprastintos pareiškimų teismui iškelti bylą pateikimo procedūros ir sumažintas skirtumas tarp teisinės pagalbos ir įprastinių advokatų paslaugų įkainių. Be to, ES ragina Kroatiją užtikrinti tinkamą teisinės pagalbos sistemos įgyvendinimo stebėseną ir prireikus pritaikyti koregavimo priemones.

ES taip pat atkreipia dėmesį į Kroatijos planus administracinės teisenos srityje atlikti reformą, grindžiamą Administracinių ginčų įstatymu, įskaitant dviejų pakopų administracinių teismų sistemos sukūrimą ir tai, kad administraciniam teismui bus suteikta pilna jurisdikcija, kaip apibrėžta Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje. Atsižvelgdama į tai ES taip pat pabrėžia, kad svarbu vykdyti platesnę administracinę reformą, be kita ko, *inter alia*, visapusiškai įgyvendinant Bendrą administracinio proceso įstatymą.

Pagarba mažumoms ir jų apsauga, kultūrinės teisės

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos pateiktą informaciją, susijusią su *mažumų apsaugos* priemonėmis, įskaitant veiksmų planą, skirtą Nacionalinių mažumų teisių konstituciniam aktui (NMTKA) įgyvendinti.

ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu imtis priemonių toliau gerinant mažumų, ypač serbų ir romų, kurie susiduria su ypatingais sunkumais, apsaugą. ES ragina Kroatiją geriau įgyvendinti NMTKA, visų pirma tam, kad būtų sprendžiamas nepakankamo atstovavimo mažumoms valstybės administracijoje, teismuose ir policijos įstaigose klausimas. Todėl Kroatijos prašoma reguliariai teikti informaciją apie užimtumo planų įgyvendinimą, kurį koordinuoja Administravimo ministerija, ir užtikrinti konkrečius rezultatus, be kita ko, vykdant geresnę tų planų įgyvendinimo stebėseną. ES atkreipia dėmesį į pateiktą informaciją apie nacionalinių mažumų tarybas, įskaitant vietos lygiu. Šiuo požiūriu ES prašo Kroatijos ir toliau imtis priemonių, kad būtų užtikrintas veiksmingas šių tarybų funkcionavimas, įskaitant nacionalinių mažumų vietos tarybų biudžetinę autonomiją.

ES taip pat ragina Kroatiją platesniu mastu spręsti mažumų diskriminavimo problemas, be kita ko, priimant strategiją, kuria būtų siekiama spręsti mažumų diskriminavimo viešajame sektoriuje, kuriam NMTKA netaikomas, problemą. Taip pat reikėtų skirti dėmesio tam, kad mažumų grupių nariai galėtų pasinaudoti socialinėmis teisėmis. ES ragina Kroatiją toliau didinti nacionalinėms mažumoms priklausančių asmenų informuotumą apie jų teises ir imtis priemonių, skirtų mažumų grupių narių pasitikėjimui vyriausybės vykdoma mažumų politika kurti, be kita ko, didinant skaidrumą ir vedant dialogą. ES ragina Kroatiją toliau įgyvendinti romų apsaugos ir integracijos strategiją bei veiksmų planą, ypač užimtumo, švietimo ir būsto aspektais, ir užtikrinti būtinas priemones.

ES pabrėžia, kad svarbu išspręsti likusias *pabėgėlių* problemas, kilusias dėl konflikto dešimtajame dešimtmetyje. Šiuo atžvilgiu ES pabrėžia, kad labai svarbu toliau kurti aplinką, palankesnę grįžtančių asmenų socialinei ir ekonominei reintegracijai, ir sudaryti palankesnes sąlygas, kad grįžtančius asmenis priimtų bendruomenės, į kurias jie grįžta.

ES taip pat ragina visiškai įgyvendinti Kroatijos pabėgėlių ir buvusių nuomininkų teisių turėtojų, kurie pageidauja sugrįžti į Kroatiją, aprūpinimo būstu veiksmų planą, įskaitant tai, kad būtų pasiekti 2008 m. ir 2009 m. aprūpinimo būstu tikslai regionuose, kuriems valstybė skiria ypatingą dėmesį, ir už jų ribų. ES prašo Kroatijos padaryti didelę pažangą aprūpinant būstu visus kitus asmenis, kurių prašymai dėl aprūpinimo būstu buvo patenkinti, laikantis plano, su kuriuo susijusios išlaidos detalai apskaičiuotos. ES ragina Kroatiją atsargiai nagrinėti atvejus, susijusius su likusiais negyvenamais butais, ir pabrėžia, kad persikirstymas turėtų būti vykdomas taikant sutartus aiškius ir teisingus kriterijus, įskaitant glaudų bendradarbiavimą, kai tai tikslinga, su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru. ES prašo Kroatijos stiprinti apeliacijų dėl atmestų prašymų dėl būsto rekonstravimo nagrinėjimą, siekiant eliminuoti atsilikimą nagrinėjant jau pateiktas apeliacijas ir padaryti didelę pažangą rekonstruojant likusį nekilnojamąjį turtą.

ES pabrėžia, kad svarbu toliau daryti pažangą sprendimų ir atskirų aktų dėl pensijų ir susijusių teisių *pakartotinio patvirtinimo* srityje. ES prašo Kroatijos prašymus tvarkyti racionaliai ir imtis pakankamų stebėsenos ir taisomųjų priemonių siekiant užtikrinti, kad vietinės pensijų srityje kompetentingos įstaigos vienodai taikytų objektyvius kriterijus.

ES pabrėžia, kad Kroatijai svarbu siekti, jog statistinė pabėgėlių grįžimo proceso visų aspektų stebėseną būtų tikslesnė.

Turint galvoje regioninį pabėgėlių klausimų aspektą ir Kroatijos įsipareigojimą palaikyti gerus santykius su kaimyninėmis šalimis, ES ragina Kroatiją aktyviai įsijungti į regioninius procesus, skirtus likusiems pabėgėlių grįžimo klausimams, įskaitant prarastas nuosavybės ar nuomos teises, išspręsti.

Kovos su rasizmu ir ksenofobija priemonės

ES ragina Kroatiją įgyvendinti priemones, skirtas tolerancijai visuomenėje didinti ir etninių grupių susitaikymui skatinti. Visų pirma Kroatija turėtų skatinti toleranciją serbų mažumos atžvilgiu ir imtis reikiamų priemonių siekiant apsaugoti asmenis, kuriems vis dar gali kilti diskriminavimo, priešiško ar smurto grėsmė ar kurių atžvilgiu gali būti įvykdyti su tuo susiję veiksmai. Kroatija turėtų imtis kovos su rasizmu ir ksenofobija priemonių, be kita ko, pasitelkus visuomenės informavimą, švietimą, be kita ko, peržiūrint švietimo ir žiniasklaidos vaidmenį, bei tinkamai reaguojant politiniu ir teisėsaugos lygiu į su rasizmu susijusius incidentus. ES prašo panaikinti spragas esamoje teisinėje sistemoje, be kita ko, iš dalies pakeičiant baudžiamųjų nusižengimų įstatymą – įtraukiant į jį nusižengimus dėl viešosios tvarkos pažeidimų dėl rasinių, etninių, religinių ir kitų priežasčių.

Asmens duomenų apsauga

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos įsipareigojimus suderinti savo teisės aktus su *acquis* asmens duomenų apsaugos srityje. Šiuo atžvilgiu ES prašo Kroatijos pagerinti Duomenų apsaugos agentūros pajėgumus, kad ji galėtų vykdyti priežiūros veiklą.

iv) ES piliečių teisės

Teisė balsuoti ir būti kandidatu vietos savivaldos rinkimuose

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos įsipareigojimą iki 2010 m. pabaigos priimti Įstatymą dėl Vietos ir regioninės savivaldos atstovaujamųjų organų narių rinkimų įstatymo pakeitimų, taip pat pakeitimus įtraukti į atitinkamas konstitucines nuostatas, kad ES piliečiai, kurie gyvena Kroatijoje, galėtų pasinaudoti savo aktyviomis ir pasyviomis rinkimų teisėmis vietos rinkimuose Kroatijoje.

Teisė laisvai judėti ir gyventi

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos įsipareigojimą iš dalies pakeisti Užsieniečių įstatymą, kad jo nuostatos būtų visiškai suderintos su 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje nuostatomis, taip pat į Kroatijos planus tinkamai apmokyti valstybės tarnautojus, kaip taikyti šias nuostatas.

Diplomatinė ir konsulinė apsauga

ES atkreipia dėmesį į Kroatijos įsipareigojimą 2011 m. iš dalies pakeisti Užsienio reikalų įstatymą ir priimti atitinkamus įgyvendinimo reglamentus, kad Kroatija galėtų ES piliečiams suteikti apsaugą pagal 1995 m. gruodžio 19 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų Sprendimą dėl Europos Sąjungos piliečių gynybos, vykdomos diplomatinėmis atstovybomis ir konsulinėmis įstaigomis, ir taikyti 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimą dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo.

* * *

Atsižvelgdama į dabartinę pasirengimo padėtį, ES pažymi, jog laikantis nuomonės, kad Kroatija turi toliau daryti pažangą derindama savo teisės aktus su skyriaus „Teismai ir pagrindinės teisės“ *acquis* ir jį įgyvendindama, ypač pirmiau nurodytose srityse, šį skyrių preliminarai bus galima uždaryti tik tada, kai ES įsitikins, jog įvykdyti šie reikalavimai:

Teismai

Kroatija atnaujina savo teismų reformos strategiją ir veiksmų planą bei užtikrina veiksmingą įgyvendinimą. Visų pirma:

- Kroatija sukuria pakankamus institucinius gebėjimus, skirtus teismų reformoms valdyti, įskaitant tikrinimą pasibaigus teisėkūros procesui.

Kroatija stiprina teismų nepriklausomumą, atskaitomybę, nešališkumą ir profesionalumą.

Visų pirma:

- Kroatija pasiekia gerų rezultatų įdarbinant ir skiriant teisėjus, valstybės prokurorus bei teismo pirmininkus, remdamasi tuo, kad naudojamosi bendrais, skaidriais ir nacionaliniu lygiu taikomais kriterijais, kurie įtvirtinti įstatymu, įskaitant tai, kad ima efektyviai veikti Valstybinė teisėjų ir prokurorų mokykla;
- Kroatija pertvarko ir stiprina Valstybės teisėjų tarybą ir Valstybės prokurorų tarybą (be kita ko, tuo, kad nariai renkami tos pačios srities profesionalų), kad šie organai dirbtų profesionaliai, nešališkai, be politinių ar kitokio pobūdžio trukdymų jiems atlikti savo pagrindines funkcijas, visų pirma skiriant teisėjus ir prokurorus, vykdamą jų karjeros valdymą ar drausminimą.

Kroatija gerina teismų veiksmingumą. Visų pirma:

- Kroatija gerokai sumažina nebaigtų nagrinėti teismuose bylų, visų pirma senų civilinių ir baudžiamųjų bylų bei vykdymo sprendimų, skaičių ir įgyvendina tinkamas teisines ir organizacines priemones, kad būtų išvengta nepateisinamo vėlavimo nagrinėjant bylas teismuose, be kita ko, nustatydama naujus teismo sprendimų vykdymo metodus siekiant užtikrinti, kad teismo sprendimai būtų įvykdomi per pagrįstą laiką, gerindama alternatyvaus ginčų sprendimo naudojimą, be kita ko, supaprastindama alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmus, ir pasiekdama gerų rezultatų įgyvendinant naujuosius Baudžiamojo proceso kodeksą ir Civilinio proceso kodeksą;

- Kroatija daro pažangą teismų fizinės infrastruktūros ir kompiuterizavimo srityje, naujos bylų valdymo sistemų, visų pirma integruotos bylų valdymo sistemos, paspartinto įdiegimo srityje, bendros statistinės sistemos, skirtos visų rūšių bylų, kurios nagrinėjamos teismuose bei prokuratūrose, stebėsenai, nustatymo srityje, ir pradeda taikyti atsitiktinį bylų paskyrimą visuose teismuose;
- Kroatija toliau įgyvendina municipalinių ir nesunkių nusikaltimų teismų racionalizavimą užtikrindama, kad efektyviai veiktų jungtiniai teismai, ir aiškiai nustato ilgalaikes logistikos ir finansines priemones, skirtas teismų racionalizavimo procesui užbaigti; Kroatija priima aiškiai suformuluotą apygardos ir komercinių bylų teismų racionalizavimo planą.

Kroatija pagerina karo nusikaltimų bylų nagrinėjimą. Visų pirma:

- Kroatija pasiekia gerų rezultatų teisėsaugos organams ir teismams nešališkai nagrinėjant karo nusikaltimų bylas ir imasi efektyvių veiksmų siekdama išspręsti nebaudžiamumo klausimą, visų pirma užtikrindama, kad būtų tinkamai ištirti dar neištirti nusikaltimai ir patraukta baudžiamojon atsakomybėn už nusikaltimus, už kuriuos nebuvo patraukta baudžiamojon atsakomybėn, be kita ko, priimdama ir įgyvendindama aiškią strategiją, kurioje, *inter alia*, būtų sprendžiamos regioninių nesutarimų Kroatijoje problemos, taip pat nuolat vedant dvišalį ir regioninio lygio dialogus;
- Kroatija įgyvendina veiksmų planą *in absentia* bylų peržiūros srityje ir naujas Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas dėl bylos nagrinėjimo atnaujinimo ir kitų teisinių priemonių, pavyzdžiui, teisėtumo apsauga, užtikrindama, kad visų atitinkamų teisminių institucijų veiksmai, susiję su prašymais atnaujinti bylos nagrinėjimą ir atnaujintu teismo procesu, būtų tinkami ir nešališki.

Kova su korupcija

Kroatija pasiekia svarbių rezultatų, grindžiamų atliktais veiksmingais, efektyviais ir nešališkais tyrimais, baudžiamuoju persekiojimu ir teismo sprendimais organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos bylose visuose lygiuose, įskaitant aukšto lygio korupciją, ir jautriuose sektoriuose, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų. Visų pirma:

- Kroatija toliau stiprina USKOK veiklos pajėgumus, įskaitant tai, kad į jo kompetencijos sritį įtraukiama mokestinis sukčiavimas, susijęs su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, pagerinamas finansų srities išmanymas ir užtikrinamas pakankamas mokymas bei ištekliai atsižvelgiant į naują biuro vaidmenį baudžiamojo persekiojimo sistemoje, kuri imta taikyti 2009 m. liepos mėn.;
- Kroatija imasi priemonių policijos efektyvumui ir nepriklausomumui didinti, įskaitant depolitizavimą ir didesnę profesionalumą, specializuotos kompetencijos, visų pirma finansinių nusikaltimų srityje, stiprinimą ir tobulesnę bendradarbiavimą su kitomis agentūromis, finansų sektoriumi ir tarptautiniais partneriais; Kroatija veiksmingai ir nuosekliai taiko Baudžiamojo kodekso 82 straipsnio nuostatas dėl konfiskavimo ir nustato aiškiai apibrėžtas pareigas ir taisykles, kad teismo proceso metu konfiskuota nuosavybė būtų valdoma tinkamai.
- Kroatija didina teismų gebėjimus adekvačiai nagrinėti bylas, be kita ko, žmogiškųjų išteklių ir logistikos požiūriu.

Kroatija pasiekia gerų rezultatų, stiprindama prevencines kovos su korupcija ir interesų konfliktais priemones. Visų pirma:

- Kroatija didina skaidrumą ir sąžiningumą viešojoje administracijoje ir valstybinėse įmonėse, be kita ko, tobulindama teisės aktus, susijusius su galimybe naudotis informacija, ir jų įgyvendinimą tuo, kad priimami, iš dalies pakeičiami ir įgyvendinami teisės aktai, būtini siekiant visapusiškai įgyvendinti Bendrą administracinio proceso įstatymą, įgyvendinami kovos su korupcija valstybinėse įmonėse planai ir nuolat apmokomas personalas;

- Kroatija iš dalies pakeičia galiojančius teisės aktus, susijusius su politinių partijų finansavimu, *inter alia*, kad jie būtų taikomi rinkimų kampanijoms ir būtų padidintas skaidrumas ir pagerinta nepriklausoma priežiūra.
- Kroatija užtikrina, kad būtų priimti veiksmingi teisės aktai ir sukurtos veiksmingos sistemos, skirtos apsaugoti nuo interesų konfliktų ir numatyti sankcijas už interesų konfliktus visų lygių valstybinėje / viešojoje administracijoje ir stebėti bei tikrinti valstybės pareigūnų ir teisėjų turto deklaravimą, įskaitant atgrasomąsias sankcijas už nuostatų nesilaikymą. Kroatija užtikrina, kad būtų taikomos veiksmingos sistemos, kurios sudarytų sąlygas pranešti apie korupciją ir netinkamą administravimą viešosiose įstaigose bei kuriomis būtų remiami šią informaciją teikiantys asmenys.

Pagrindinės teisės

Kroatija stiprina mažumų apsaugą, įskaitant veiksmingą Nacionalinių mažumų teisių konstituciniam akto (NMTKA) įgyvendinimą. Visų pirma:

- Kroatija imasi veiksmų siekdama užtikrinti, kad būtų padidintas nacionalinių mažumų atstovų įdarbinimo valstybės administracijos įstaigose ir vietos bei regioninės savivaldos įstaigose, policijoje ir teismuose lygis, ir nustato veiksmingą statistinės stebėsenos sistemą, be kita ko, priimant ir įgyvendinant užimtumo planus visose atitinkamose įstaigose bei vykdant jų įgyvendinimo stebėseną;
- Kroatija atlieka išsamų nepakankamo mažumų atstovavimo viešajame sektoriuje, kuriam NMTKA netaikomas, tyrimą ir priima planą, skirtą nustatytiems trūkumams pašalinti;
- Kroatija imasi priemonių, kuriomis siekiama piliečių susitaikymo ir didesnės tolerancijos, be kita ko, pasitelkus švietimą ir peržiūrint švietimo vaidmenį, taip pat žiniasklaidos priemonėmis bei tinkamai reaguojant politiniu ir teisėsaugos lygiu į su rasizmu ar ksenofobija susijusius incidentus.

Kroatija išsprendžia likusius neišspręstus pabėgėlių grįžimo klausimus. Visų pirma:

- Kroatija visiškai įgyvendina pabėgėlių ir buvusių nuomininkų teisių turėtojų, kurie pageidauja sugrįžti į Kroatiją, aprūpinimo būstu veiksmų planą, įskaitant tai, kad būtų pasiekti 2008 m. ir 2009 m. aprūpinimo būstu tikslai regionuose, kuriems valstybė skiria ypatingą dėmesį, ir už jų ribų. Kroatija padaro didelę pažangą aprūpindama būstu visus kitus asmenis, kurių prašymai dėl aprūpinimo būstu buvo patenkinti, laikantis plano, su kuriuo susijusios išlaidos detaliai apskaičiuotos.
- Kroatija stiprina apeliacijų dėl atmetų prašymų dėl būsto rekonstravimo nagrinėjimą, siekdama eliminuoti atsilikimą nagrinėjant jau pateiktas apeliacijas ir padaryti geroką pažangą rekonstruojant likusį nekilnojamąjį turtą.

Kroatija pagerina žmogaus teisių apsaugą. Visų pirma:

- Kroatija pagerina galimybes teisės kreiptis į teismą srityje imdamasi būtinų veiksmų užtikrinant, kad iki įstojimo dienos administraciniam teismui įstatymu ir praktikoje būtų suteikta pilna jurisdikcija, kaip apibrėžta Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje, ir užtikrindama geresnį Teisinės pagalbos įstatymo vykdymą;
- Kroatija pasiekia gerų rezultatų įgyvendindama Kovos su diskriminacija įstatymą ir Nusikaltimų dėl neapykantos įstatymą, užtikrindama, kad teisėsaugos organai veiksmingai tirtų bylas ir būtų sustiprintas ombudsmeno biuras.

Bendradarbiavimas su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai

Visapusiškas bendradarbiavimas su TBTTB tebėra vienas iš Kroatijos pažangai viso stojimo proceso metu, įskaitant šio derybų skyriaus preliminarų uždarymą, taikytinų reikalavimų, remiantis derybų programa, kurią Taryba priėmė 2005 m. spalio 3 d.

Teisės aktų derinimo su *acquis* ir jo įgyvendinimo pažanga bus toliau stebima derybų metu. ES pabrėžia, kad ypatingą dėmesį skirs visų pirmiau nurodytų klausimų stebėsenai, siekdama užtikrinti, kad Kroatija turėtų administracinių gebėjimų. Ypač daug dėmesio reikia skirti šio skyriaus ir kitų derybinių skyrių sąsajoms. Kroatijos teisės aktų atitikties *acquis* ir jo įgyvendinimo gebėjimų galutinį įvertinimą bus galima atlikti tik vėlesniame derybų etape. ES prašo Kroatijos ne tik pateikti visą informaciją, kurios ES gali prireikti deryboms dėl šio skyriaus ir kuri turi būti pateikta konferencijai, bet ir Stabilizacijos ir asociacijos tarybai reguliariai raštu teikti išsamią informaciją apie *acquis* įgyvendinimo pažangą.

Atsižvelgiant į visas pirmiau pateiktas pastabas, tinkamu metu konferencija turės toliau svarstyti šio skyriaus klausimus.

Be to, ES primena, kad nuo 2010 m. sausio 1 d. iki derybų pabaigos gali būti priimti nauji teisės aktai.